

Natuurverslag
Eendenkooi Warmond
2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Broedvogelmonitoring voorjaar 2024.....	4
2.1	Methode	4
2.2	Aantal inventarisaties	4
2.3	Resultaten	5
2.4	Ijsvogel met drie broedsels	6
3	Watervogeltelling 2023/2024	8
3.1	Methode	8
3.2	Resultaten	8
3.2.1	Wilde Eend, Smient en Wintertaling	8
3.2.2	Andere eenden-soorten	9
3.3	Hoogste aantal per seizoen	10
4	Slaapplaatstelling 2023/2024	11
4.1	Methode	11
4.2	Resultaten	12
5	Zoogdierinventarisatie 2024	13
5.1	Waargenomen soorten.....	14
5.2	Nieuwe martersoort.....	15
6	Ringen 2024	17
6.1	Waarom ringen?	17
6.2	Ringen bij de eendenkooi	17
6.3	Openbare publicatie ringgegevens	18
6.4	Vangsten waterwild 2024	20
6.5	Overige vangsten 2024	20
6.6	Nestkasten 2024	20
6.7	Terugmeldingen.....	21
6.8	Plannen 2025	21
7	Biodiversiteit 2024.....	23

1 Inleiding

2024 was voor de eendenkooi een jaar met bijzondere waarnemingen én gebeurtenissen.

Na een succesvol broedgeval van de Torenavalk vorig jaar, was het een lichte tegenvaller toen deze kleine roofvogel de eendenkooi in 2024 links liet liggen. Maar tot onze verrassing meldde een andere roofvogel zich als broedvogel; de Buizerd. Uiteindelijk bracht het Buizerdpaar één jong groot (zie foto op de voorzijde).

Nieuwe soorten waren er ook te noteren. Weliswaar een bescheiden aantal na de Bioblitz van 2023, maar meer dan vermeldenswaardig.

Wat te denken van de Krooneend, Kleine Zilverreiger, Koereiger, Beekpunge, Izabelkleurig breeksteeltje en Kleine rode weepschild.

Nog groter was de verrassing toen ook een jonge Boommarter zich meerdere keren in de kooi liet zien. Hiermee kwam het aantal martersoorten, na de Bunzing en Wezel, op drie.

Bijzonder is ook om te vermelden dat we nu over drie gecertificeerde ringers beschikken. Na een inspannend opleidingstraject slaagden zowel Annemieke de Winter als Kees Lips in 2024 voor hun ringexamen.

Met drie ringers krijgen we ook steeds meer vaardigheid in het vangen en ringen van de eenden. Alleen het vangen van de Wintertalingen blijft nog een uitdaging.

Naast het vangen van eenden deden de ringers ook een aantal bijzondere bijvangst zoals een Jonge IJsvogel, een Sperwer en twee Bergeenden.

Bovenstaande laat meer zien hoe de natuur in de eendenkooi ons blijft fascineren. Het onderstreept tegelijkertijd ook de waarde van dit kleine, bijzondere gebied binnen de regio. Hopelijk ervaar je bij het lezen van dit verslag die zelfde verwondering.

Jeroen van der Klaauw

2 Broedvogelmonitoring voorjaar 2024

2.1 Methode

In de eendenkooi hebben we voor het tweede achtereenvolgende jaar de territoria van broedvogels in kaart gebracht.

We doen dit volgens de gestandaardiseerde BMP-A methode van Sovon¹.

Via deze methode hebben we van alle aanwezige broedvogels op basis van territoriumgedrag (b.v. zang, verzamelen van nestmateriaal, voeren van jongen, baltsgedrag, waakzame kreten) de territoria geïnventariseerd.

Bij de inventarisatie maakten we gebruik van de app Avimap.

Belangrijk bij de interpretatie van de gegevens dat het hier om broedterritoria gaat, wat niet altijd een succesvol broedgeval aanduidt.

2.2 Aantal inventarisaties

De volgende telrondes hebben we gedaan:

- 3x vroeg op de ochtend (starten bij zonsopkomst)
- 2x in de ochtend
- 1x in de avond begin juni
- 2x aparte ronde in april voor Wilde Eenden en Soepeenden²

Figuur 1 - Zwarte Kraai

---

¹ Sovon is een organisatie, welke samen met duizenden vrijwilligers, de ontwikkelingen in aantallen en verspreiding van vogels in kaart brengt. Meer informatie over vind je op <https://www.sovon.nl/bmp>

² Soepeend is een bastaard van de Wilde Eend. Door kruising met tamme ontsnapte eenden is een kleurafwijking in het verenkleed ontstaan.

2.3 Resultaten

Totaal hebben we van 28 soorten broedterritoria aangetroffen.

In 2024 zijn Braamsluiper, Fazant (zat net buiten de eendenkooi), Fitis, Kauw, Nijlgans, Slobeend en Torenvalk niet aangetroffen. Met name de afwezigheid van de Fitis is opvallend, omdat de biotoop van de eendenkooi met lage vegetatie prima geschikt is. Eén van de territoria van 2023 viel overigens in het gebied dat in 2024 gesnoeid is. Er waren ook nieuwkomers zoals de Buizerd, Boomkruiper als Gaai.

De Nachtegaal mochten we helaas niet noteren hoewel deze in april ruim twee weken zingend aanwezig was.

Hieronder de tabel met broedterritoria met gegevens uit 2023 en 2024 plus een eerdere telling uit 2011.

Soort	2011	2023	2024
Bergeend		2	1
Boomkruiper			2
Braamsluiper		1	
Buizerd			1
Ekster		1	1
Fazant		1	
Fitis		2	
Gaai			1
Grauwe Vliegenvanger	1		
Groenling	1	1	1
Heggenmus	3	1	1
Holenduif	1		
Houtduif	2	3	3
Ijsvogel		1	1
Kauw		1	
Koekoek	1	1	1
Koolmees	6	6	6
Krakeend	3	3	5
Kuifeend	4	4	2
Meerkoet	2	2	2

Soort	2011	2023	2024
Merel	2	5	3
Nijlgans		1	
Pimpelmees	1	5	3
Putter	1	4	2
Roodborst		2	2
Slobeend		1	
Soepeend		4	3
Spotvogel	2	1	1
Tjiftjaf	1	5	4
Torenvalk		2	
Tuinfluter	2	1	1
Vink	1		
Waterhoen		2	2
Wilde Eend	25	45	24
Winterkoning	3	16	15
Witte Kwikstaart		2	2
Zwarte Kraai	1		1
Zwartkop	2	5	3

De vergelijking met de aantallen uit 2011 is lastig, omdat de omstandigheden in de eendenkooi niet bekend zijn. Niettemin laten zowel 2023 als 2024 zien dat de vogels welke gebruik maken van takkenrillen zoals de Winterkoning zijn toegenomen, terwijl vogels welke de voorkeur hebben voor hogere bomen (Holenduif, Vink) zijn afgenomen. T.o.v. 2023 is opvallend dat de Torenvalk niet in de eendenkooi broedde maar dat de Buizerd onverwacht één jong groot bracht.

Opvallend is de afname van het aantal broedterritoria van Wilde Eenden. Een mogelijke verklaring is dat teveel verstoring was, b.v. door werkzaamheden op plekken waar de Wilde Eend wil broeden en predatie door o.a. de verschillende Huiskatten die de eendenkooi regelmatig bezoeken. Daarnaast heeft ook meegespeeld dat de

zogenaamde makke stal van de eendenkooi flink in aantal was afgenomen. Deze makke stal is in het voorjaar van 2024 weer aangevuld met jonge aanwas, waardoor mogelijk het aantal broedterritoria in 2025 zal toenemen.

2.4 IJsvogel met drie broedsels

Na het verbeteren van de IJsvogelwand in 2022 hadden we voor het 2^e jaar achtereenvolgende broedende IJsvogels in de eendenkooi.

Er waren wederom ook drie broedsels met uitgevlogen jongen, echter er waren ook een aantal afwijkende zaken op te merken;

- De IJsvogels gingen 10 dagen eerder broeden.
- De IJsvogels hadden zowel bij de overgang naar het 2^e als 3^e nest een overlap, wat inhield dat in het ene nest nog de jongen werden gevoerd, terwijl in het volgende nest al gebroed werd.
- Bovenstaande resulteerde er ook in dat het 3^e nest al 21 dagen eerder was uitgevlogen dan in 2023.

	2023	2024
Start broeden	22 april	12 april
Overlap 1^e en 2^e nest	3 dagen	4 dagen
Overlap 2^e en 3^e nest	Nee	3 dagen
Uitvliegen 3^e nest	10 september	20 augustus

N.B. Voor het eerste en derde nest werd dezelfde nestgang gebruikt.

Figuur 2 - Uitgevlogen jonge IJsvogel. De witte punt aan de snavel is nog duidelijk zichtbaar.

3 Watervogeltelling 2023/2024

De watervogeltellingen zijn in voorgaande jaren ook al voor Sovon gedaan. Echter vanaf 2023 zijn er, naast dat er een wisseling van teller is geweest, een paar aanpassingen gedaan;

- Er wordt onderscheid gemaakt tussen Wilde Eend en Soepeend.
- Er worden meer soorten watervogels geteld dan alleen eenden.

3.1 Methode

De watervogeltelling volgt de methode van Sovon, waarbij maandelijks in de periode september 2023 t/m april 2024 een telling wordt gedaan. De resultaten worden met Sovon gedeeld.

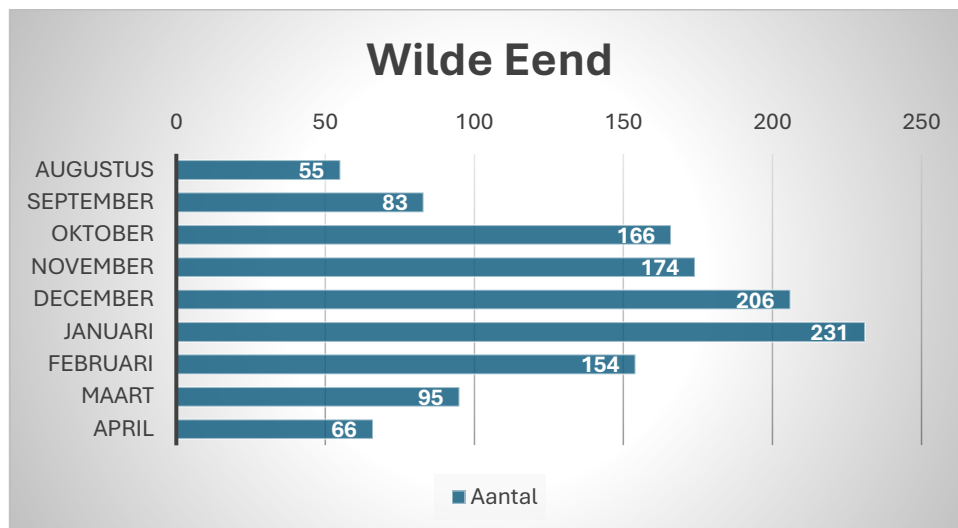
We telden op de vrijdag vóór de zaterdag welke Sovon als voorkeursdatum aangaf. De reden was dat op zaterdag vaak onderhoud plaatsvond wat de telling kon verstoren. De telling vond plaats tussen 10.00 en 11.30 uur.

3.2 Resultaten

Voor dit verslag beperken we ons voor het winterhalfjaar (seizoen 2023/2024) tot de eenden.

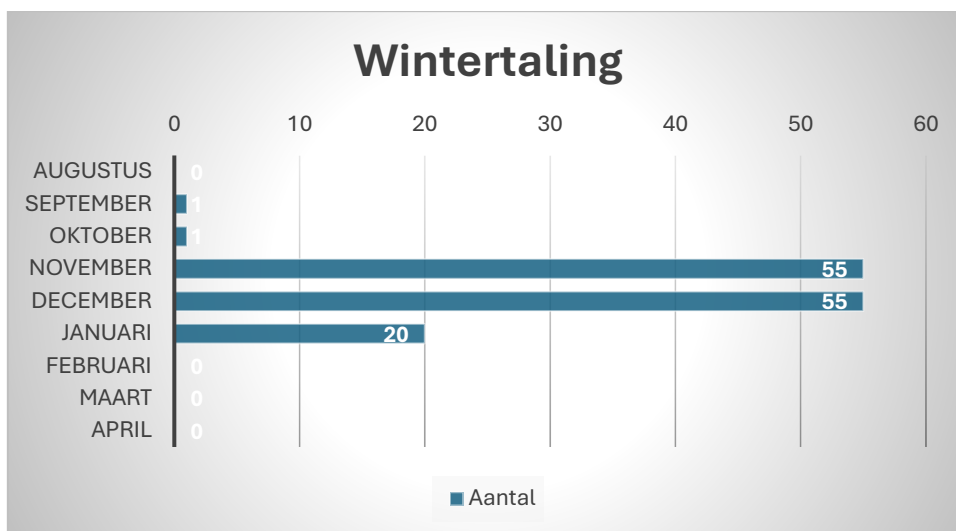
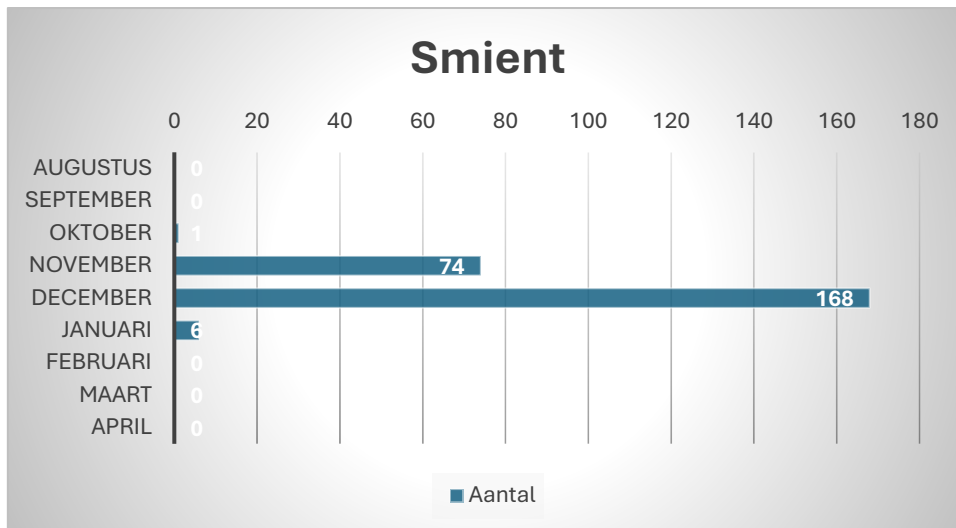
3.2.1 Wilde Eend, Smient en Wintertaling

Naast de Wilde Eend (en Soepeend³) komen in de winterperiode met name Smienten en Wintertalingen naar de eendenkooi.

³ Van de Soepeend zijn er meestal ongeveer 10% van het aantal Wilde Eenden aanwezig. B.v. als er 200 Wilde Eenden aanwezig zijn, zijn er ook nog 20 Soepeenden.

Aangezien met name bij de Oude Vuilnisbelt ook druk geknald werd rond de jaarwisseling waren de Smienten en Wintertalingen met oudjaar al grotendeels vertrokken.

Het hoge aantal Wilde Eenden in januari werd veroorzaakt doordat her en der water bevroren was, maar in de eendenkooi was er nog een groot wak.

3.2.2 Andere eenden-soorten

Van Krakeend, Kuifeend, Nijlgans, Slobeend en Tafeleend zijn de aantallen niet in grafieken weergegeven, omdat het niet om grote aantallen gaat.

Het weergegeven gemiddelde is over de maanden september 2022 t/m april 2023.

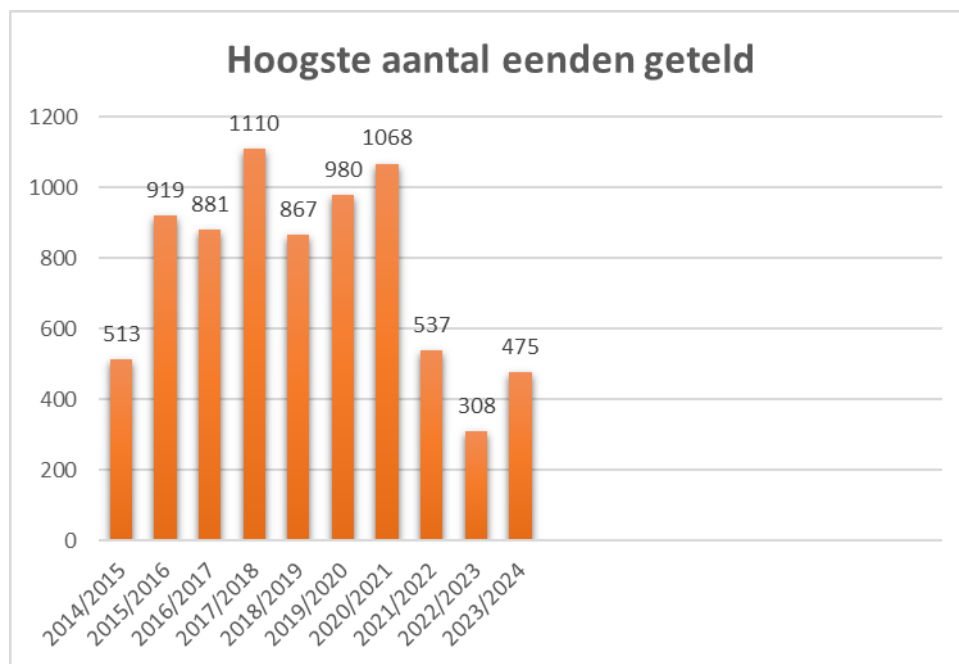
Soort	Gemiddeld	Uitschieters
Krakeend	10	2 tot 20
Kuifeend	4	1 tot 6
Nijlgans	2	0 tot 4
Slobeend	4	0 tot 14
Tafeleend	1-2	

In april was er een paartje Krooneend aanwezig.

3.3 Hoogste aantal per seizoen

Onderstaande grafiek laat het hoogste aantal eenden van alle soorten zien wat in één telling in het betreffende winterseizoen is geteld vanaf 2014/2015.

Dit hoogste aantal wordt altijd bereikt in de maanden november, december of januari. Duidelijk te zien is dat de laatste jaren het aantal eenden, wat de eendenkooi in het winterseizoen bezoekt, omlaag is gegaan⁴. Voor het seizoen 2022/2023 is het verklaarbaar, want toen vonden er in de winter werkzaamheden aan de beschoeiing van de kooiplas plaatst, maar voor het afgelopen seizoen is de oorzaak niet duidelijk.

In de maand dat het hoogste aantal wordt bereikt zijn er met name veel Smienten, Wintertalingen en Wilde Eenden.

---

⁴ N.B. ook hier kan meewegen dat de tellingen sinds 2023 door een andere persoon worden uitgevoerd.

4 Slaapplaatstelling 2023/2024

4.1 Methode

Het betreft hier de telling van Aalscholvers en Grote Zilverreigers op hun slaapplaats in de eendenkooi. Deze soorten slapen buiten het broedseizoen vaak samen. Tegen de avond zoeken ze in het winterhalfjaar de rust van de eendenkooi op. In de vroege ochtend vertrekken ze weer om elders te foerageren.

Figuur 3 - Verzamelde Grote Zilverreigers in de schemering

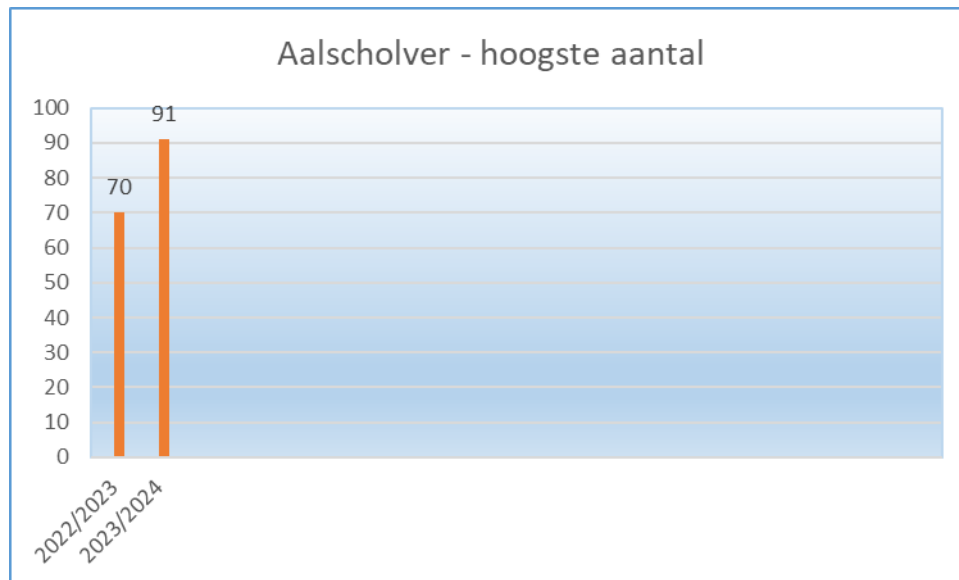
De tellingen voeren we minimaal drie keer per seizoen uit in de maanden oktober, december en februari.

Ook deze tellingen geven we door aan Sovon.

4.2 Resultaten

Per seizoen geven we de telling met het hoogste aantal weer.

Duidelijk is dat de eendenkooi ook als slaapplaats een belangrijke functie vervult. Zowel bij de Aalscholvers als Grote Zilverreigers is er een lichte stijging v.w.b. het hoogste aantal. Met name voor de Grote Zilverreiger past dit in de landelijke trend. De Aalscholver kent echter landelijk een lichte afname.

5 Zoogdierinventarisatie⁵ 2024

Nadat in 2023 ervaring is op gedaan met de wildcamera's, is in 2024 een vaste methode gehanteerd.

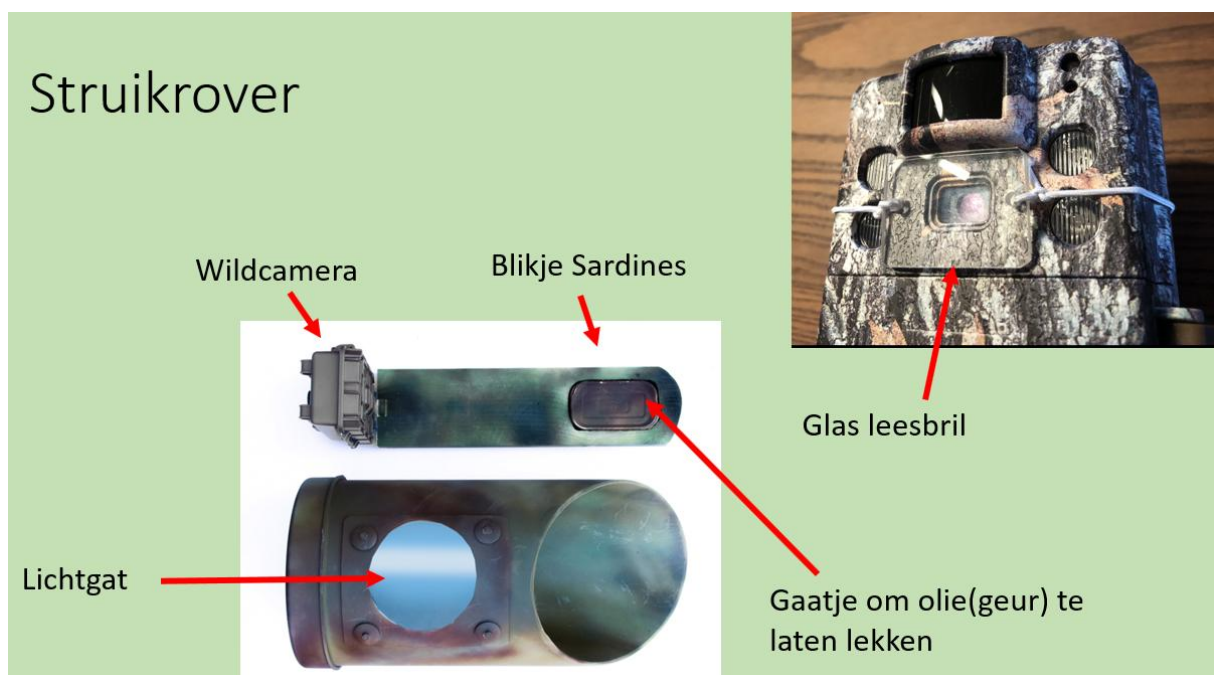
De methode is daarbij gebaseerd op verschillende onderzoeksprotocollen (o.a. van de Zoogdierverseniging) en op activiteit en trefkans van kleine Marterachtigen in een seizoen.

Inventarisatie doen we op twee verschillende manieren;

- Plaatsing van wildcamera op interessante plekken, waarbij video-opnames worden gemaakt.
- Plaatsing van Struikrover in de periode juni-half november op een aantal vaste plekken, waarbij foto's worden gemaakt.

De Struikrover⁶ is een buis met een wildcamera op een plank. De wildcamera heeft een leesbrilletje voor om de brandpuntsafstand te verkleinen. Hierdoor zijn er scherpe foto's te maken van dieren vlak voor de plank.

Een zwart gemaakte blikje Sardines met gaatjes zit aan het andere einde van de plank. De geur van Sardines-olie lokt verschillende zoogdieren. Steeds als een dier voor de camera verschijnt, worden er twee foto's op rij gemaakt.

Figuur 4 - Een Struikrover bestaat uit een buis met een wildcamera en geurende lokdoos.

⁵ Bij het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) maakt men onderscheid tussen inventarisatie en monitoring.

Inventarisatie richt zich op het vaststellen van de aan- of afwezigheid van soorten.

Monitoring richt zich op aantallen van bepaalde soorten en soortgroepen, waarbij er over de jaren heen trends van aantallen te analyseren zijn.

⁶ De Struikrover is ontwikkeld door Matthijs Smaal. Zie <https://buroosmaal.nl/de-struikrover/>

5.1 Waargenomen soorten

De volgende zoogdiersoorten zijn waargenomen:

- Boomarter
- Bosspitsmuis onbekend
- Bruine Rat
- Bunzing
- Gewone Bosmuis
- Haas
- Huiskat
- Huisspitsmuis
- Rosse Woelmuis
- Wezel
- Vos

Figuur 5 - Bunzing

Figuur 6 - Rosse Woelmuis

Figuur 7 - Wezel

Via losse waarnemingen zijn ook de Gewone Dwergvleermuis en de Mol (dood) waargenomen.

5.2 Nieuwe martersoort

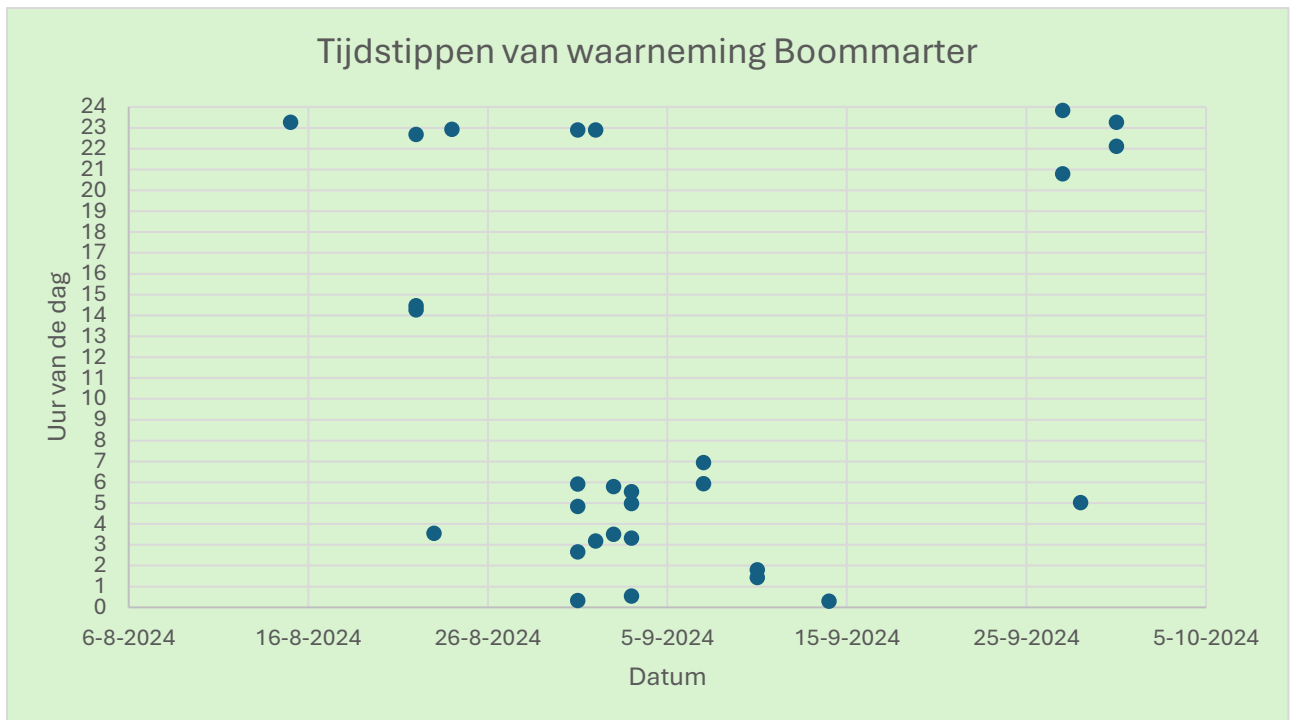
Na de Bunzing en de Wezel is een derde martersoort dit jaar waargenomen in de eendenkooi; de Boomarter.

Figuur 8 - De allereerste foto van de Boomarter in de eendenkooi (15 augustus 2024)

Het betrof waarschijnlijk één jonger exemplaar, welke zich in de periode 15 augustus t/m 30 september regelmatig in de eendenkooi vertoonde.

De Boomarter werd voornamelijk waargenomen in de nacht en leek zich op basis van de waarnemingen met tussenpozen op te houden in de kooi.

Naast de waarnemingen met de wildcamera werden ook uitwerpselen met bessen gevonden.

6 Ringen 2024

6.1 Waarom ringen?

In de Eendenkooi Warmond worden de eenden, maar soms ook andere vogels, die gevangen worden, geringd. Het ringen van vogels wordt alleen gedaan voor een bepaald (wetenschappelijk) doel. Ringen wordt alleen gedaan door mensen, die daarvoor zijn opgeleid en examen hebben gedaan. Het algemene doel van ringen is om meer te weten te komen 1) over de verspreiding in de directe omgeving (dispersie), 2) trek, 3) conditie, 4) geslacht, 5) leeftijd, 6) overleving en 7) het voorkomen van ziektes, met name zoönoses (zoals vogelgriep), die op mensen (en andere zoogdieren) overdraagbaar zijn. Een belangrijk doel van ringen is dat de vogels *teruggevangen* of gevonden (geschoten, verkeerslachtoffer etc.) worden, zodat de verspreiding, maar vooral ook de overleving kan worden bepaald. Deze ecologische informatie is een noodzakelijk onderdeel om trends in aantallen van de vogels te kunnen verklaren, teneinde, indien nodig, gericht beleid te kunnen formuleren en actie te kunnen ondernemen.

6.2 Ringen bij de eendenkooi

Medio 2022 is Wil Tamis als ringer begonnen, en in begin 2024 is Annemieke de Winter en eind 2024 Kees Lips geslaagd voor hun ringers-examen. Het voeren van de eenden in de eendenkooi werd in het afgelopen jaar gecombineerd met een poging om eenden te vangen op maandag en op vrijdag. Hierover is een kort verhaal geschreven voor het blad van de Kooikersvereniging, Het Kijkgat, nr. 39, door Kees Lips. Bij toeval werden op andere dagen wel eens eenden of soms andere vogels in de pijpen gevangen. Vangsten en terugvangsten worden geregistreerd in de landelijke database GRIEL (Geautomatiseerd Ring Invoer en Export Loket) van het Vogeltrekstation.

In 2024 is er een goede samenwerking tot stand gekomen tussen de vogelasiels en de kooi. Dit heeft er toe geleid dat we dit jaar een grote nieuwe groep jonge eenden hebben gekregen, die gewend raken aan de eendenkooi en de mensen die er werken, de zgn. makke stal. Geringd hiervan zijn er in totaal 218 eenden: Wilde eend 158, Soepeend 50 (incl. Krombekeend, Kwaker e.d.), Krakeend 5 en Bergeend 5. De meeste eenden hiervan kregen een rode pluimveering. Het onderscheid tussen Wilde eend en Soepeend (d.i. een kruising tussen een Wilde eend en een gedomesticeerde eend) is niet altijd eenduidig te maken, en verschilt van persoon tot persoon die dit moet beoordelen. Hierdoor zijn er kleine verschillen tussen de statistieken voor de Soepeend tussen GRIEL en Trektellen.nl.

6.3 Openbare publicatie ringgegevens

Sinds 2023 zijn het aantal geringde vogels in de kooi openbaar te raadplegen www.trektellen.nl. Hierop kan iedereen zien wanneer welke vangsten zijn gedaan en door wie. De resultaten voor 2024 voor onze eendenkooi van deze website zijn als tabel hieronder opgenomen.

Totalen Eendenkooi Warmond 2024

Ook ter plaatse 2024 ▼ alle maanden ▼

Soort	jan	feb	mar	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	Nieuw geringd	Terug-gevangen	Maximum	Presentie (%)	Presentie (dagen)	Eerste	Laatste	
1. Soepeend	0	0	1	3	2	3	13	12	11	9	3	0	57	35	22	12 (16 aug)	32	26	4 mar	18 nov	W A C E
2. Bergeend	0	0	0	2	0	0	5	0	0	0	0	0	7	6	1	5 (12 jul)	2	2	12 apr	12 jul	W A C E
3. Krakeend	0	0	0	2	0	0	4	2	0	0	0	0	8	7	1	2 (12 jul)	7	6	9 apr	16 aug	W A C E
4. Wilde Eend	1	7	29	30	21	108	56	9	36	62	30	23	412	265	147	88 (7 jun)	90	73	8 jan	27 dec	W A C E
5. Wintertaling	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1 (23 sep)	1	1	23 sep	23 sep	W A C E
6. Waterhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1 (25 nov)	1	1	25 nov	25 nov	W A C E
7. Meerkoet	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1 (3 mei)	1	1	3 mei	3 mei	W A C E
8. Blauwe Reiger	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	2	1 (2 feb)	2	2	2 feb	9 dec	W A C E
9. Sperwer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1 (6 nov)	1	1	6 nov	6 nov	W A C E
10. Buizerd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1 (20 dec)	1	1	20 dec	20 dec	W A C E
11. IJsvogel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1 (18 okt)	1	1	18 okt	18 okt	W A C E
12. Pimpelmees	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	8	8	0	7 (22 mei)	2	2	10 mei	22 mei	W A C E
13. Koolmees	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	21	20	1	15 (17 mei)	4	3	10 mei	22 mei	W A C E
14. Witte Kwikstaart	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	5	5	0	5 (7 jun)	1	1	7 jun	7 jun	W A C E
Soort	jan	feb	mar	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal	Nieuw geringd	Terug-gevangen	Maximum	Presentie (%)	Presentie (dagen)	Eerste	Laatste	
Totaal	1	8	30	37	53	116	78	23	48	72	35	25	526	352	174		100	81			
Teluren	1:00	3:30	11:00	13:00	10:00	5:00	3:30	3:30	8:30	14:00	12:30	11:00	96:30								

6.4 Vangsten waterwild 2024

Van de Wilde eend (incl. Soepeend) zijn er 92 nieuw geringd en 173 teruggevangen. Alle terugvangsten waren eigen terugmeldingen. Opmerkelijk was verder dat terugmeldingen vaak ook pas geringde wilde vogels betroffen. Naast de Wilde eend zijn kleine aantallen blauwgoed gevangen: Bergeend (2), Krakeend (2) en Wintertaling (1). Incidenteel zijn ook Waterhoen (1), Meerkoet (1) en Blauwe reiger (2) als watervogels gevangen. Bij de Blauwe reiger ging het om terugvangsten van het gekleurringde exemplaar welke we verleden jaar ook al vingen, en die was geringd als pul in 2022 nabij Medemblik. Het effect van een nieuwe makke stal was direct merkbaar. De staleenden waren veel meer mak, dan in de voorgaande jaren, hetgeen mogelijk ook geleid heeft tot meer vangsten. In 2024 is geen botulisme vastgesteld. Uit het zoönose-onderzoek is ook geen vogelgriep gebleken.

6.5 Overige vangsten 2024

Naast de watervogels zijn ook enkele andere soorten gevangen in de pijpen, - Buizerd (1), Sperwer (1) en IJsvogel (1)-. Op de wildcamera was een geringde Roodborst te zien, waar een deel van het nummer was te lezen. Dit was waarschijnlijk een roodborst die in 2023 in de werkschuur, werd gevangen en vervolgens geringd. Een plaatstrouw beestje dus. In de korf van het makhok heeft een Witte kwikstaart gebroed en is een nestje met 5 pullen geringd. Een tweede legsel is helaas verregend.

In 2024 heeft er voor het eerst een Buizerd gebroed in de kooi: 3 eieren, 2 jongen uitgekomen en 1 jong geringd en uiteindelijk uitgevlogen. Dit was echt een hangjongere.

Meestal vliegen jonge roofvogels uit rond 35-40 dagen, deze was na 50 dagen nog steeds bedelend aanwezig op het nest.

6.6 Nestkasten 2024

Koolmees en Pimpelmees zijn geringd in de nestkasten in de eendenkooi. Dit is gebeurd in het kader van het nestkaarten-project van Sovon⁷. Daarbij is het doel om het broedsucces te bepalen door de monitoring van de nestkasten. Door voorzichtige

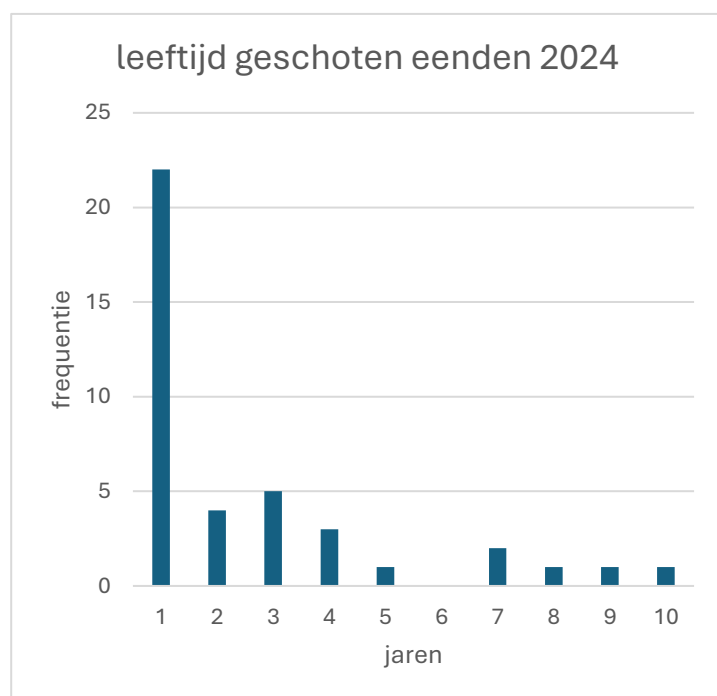
⁷ <https://sovon.nl/tellen/telprojecten/nestkaarten>

controles wordt er informatie over aantal eieren, datum eerste ei, aantal uitgekomen eieren en aantal uitgevlogen jongen verzameld. Deze informatie over het broedsucces is ook cruciaal om trends in aantallen vogels te kunnen duiden.

Er hangen in de eendenkooi 14 nestkasten voor zangvogels, die zijn gemonitord door Annemieke. De meeste nestkastjes zijn in het voorjaar verder weg verhangen van het pad af, om verstoring te voorkomen. In zes nestkastjes werd in 2024 gebroed, vijfmaal Koolmees en éénmaal Pimpelmees, met 6.0 pul Koolmees per geringd nest en 7 pul Pimpelmees. In 2024 waren er geen verlaten nesten. De Torenavalk was wel aanwezig in het vroege voorjaar, maar heeft er niet gebroed. De gegevens zijn doorgegeven aan Sovon.

6.7 Terugmeldingen

Naast de eigen terugmeldingen in de kooi, - belangrijk informatie over overleving en leeftijdsopbouw -, zijn er in 2024 de volgende terugmeldingen van buiten de kooi. In het voorjaar van 2024 werden 27 ringen ingeleverd, alle eenden uit onze kooi, van 2022 t/m 2024 door een lokale jager van eenden die alle zijn geschoten in en rond de Kagerplassen. Begin januari 2025 werden opnieuw ringen ingebracht door de jagers: 15 ringen waarschijnlijk uit het jachtseizoen 15 augustus 2024-15 januari 2025 geschoten in de

omgeving van de Kagerplassen. Het ging om 14 Wilde eend/Soepeend en één Krakeend (geringd in 2021). Zie grafiek voor leeftijdsverdeling. Hieruit wordt duidelijk dat de meeste eenden een kort leven beschoren is, maar dat ze, als ze eenmaal de eerste twee jaar hebben overleefd, heel oud kunnen worden. Daarnaast zijn er vier recente terugmeldingen van buiten de kooi uit Griel:

- 7 juni geringd, 12 augustus afgelezen Oud Ade;
- 7 juni geringd, 3 december geschoten Groot Ammers (Alblasserwaard);
- 16 augustus geringd, 4 januari geschoten Kaag;
- 27 december geringd, 28 december geschoten Warmond.

6.8 Plannen 2025

In het nieuwe jaar willen we het vangen van de eenden verder verbeteren. Dat is nog een hele kunst (zonder kooikerhondje). Ook zijn we bezig met een protocol voor de ringers

voor het ringen en onderzoeken van eenden, bijv. wanneer wordt een eend een Soepeend genoemd?

In het afgelopen najaar zijn aanpassingen gedaan aan pijp 2 om met name Wintertalingen te lokken (en te vangen), bijv. met gaas waar alleen kleine eendjes (de Wintertaling is ons kleinste eendje) door heen kunnen en niet de bullebakken van de Wilde eenden. Zowel voor pijp 2 als pijp 3 willen we een zogenaamde overval proberen te maken, dit voorkomt dat met name de kleinere eendjes weer snel uit het vanghokje terug naar de plas vliegen. Door Bart van Konijnenberg is begin 2025 helemaal uit Winschoten een vrachtlading schoonsel van graszaad gehaald, om hiermee ook blauwgoed, als Smienten en Wintertalingen in de pijp te lokken. Tot nu toe nog zonder resultaat.

In 2025 zal ook nader onderzoek worden gedaan met nestkaarten van het broedsucces van Wilde eenden. Hierbij wordt het broedsucces in de korven op de plas en daarbuiten met elkaar vergeleken.

272109	♀ ad.	11. 10. '55	
272110	♀ ad.	13. 10. '55	
272111	♂ ad.	18. 10. '55	272111 mei '56 getoont de herhu konokje (Aechangelok ditte) U.S.S.R. mys. mahan
272112	♀ ad.	18. 10. '55	
272113	♀ ad.		
272114	♂ ad.		
272115	♂ ad.		272115 23/2 '56 ym. G. affleur. (Calgates), Fawkes R.L. Lavoine
272116	♂ ad.		
272117	♀ ad.	20. 10. '55	
272118	♂ ad.		
272119	♂ ad.		272.119 31 OKT 1960 X → 16-04-1960 Rjazan oblast, RU
272120	♂ ad.		
272121	♀ ad.	21. 10. '55	
272122	♂ ad.	22. 10. '55	
272123	♀ ad.	27. 10. '55	

In 2023 vierde de kooi haar 400-jarig bestaan. Toen is ook een artikel uit het Algemeen Dagblad uit 1963 naar boven gekomen waarin de toenmalige kooiker Ton Reuser werd geïnterviewd. Hij meldde toen dat al geruime tijd geringd werd, en er leuke terugvangsten waren tot uit Sovjet-Unie aan toe. Dat was het startpunt van een zoektocht naar deze historische gegevens bij het Vogeltrekstation. Eerst werden gegevens van eenden geringd in 1953 gevonden, na navraag ook van de eenden geringd van 1953 tot en met 1963, en bij verdere navraag uiteindelijk ook de terugvangsten uit die periode, zie voor een voorbeeld de figuur hierboven. Bart van Konijnenberg heeft oude vangstgegevens uit een notitieboekje van voor de Tweede Wereldoorlog gedigitaliseerd. Er werden toen heel veel eenden gevangen, in vergelijking met de afgelopen jaren. Het plan is om hierover dit jaar nog een verhaal te schrijven over de vangsten van voor 1940 en van 1953 t/m 1963.

7 Biodiversiteit 2024

In 2023 bestond de Eendenkooi Warmond 400 jaar. In het kader daarvan is een inventarisatie van de biodiversiteit georganiseerd, een zgn. Bioblitz. In 2023 zijn maar liefst 478 “echte” soorten waargenomen (daarnaast 37 verzamelsoorten). Over alle bekende jaren zijn nu in totaal 625 “echte” soorten waargenomen (naast 48 verzamelsoorten en 4 hybrides).

Ook in 2024 werden de waarnemingen van soorten bijgehouden op www.waarneming.nl. Binnen waarneming.nl kan je de Eendenkooi Warmond opzoeken als gebied, dan vind je een overzicht van alle aangetroffen soorten en waarnemingen. In 2024 werden 16 nieuwe soorten aangetroffen, wat het totaal brengt op 641 “echte” soorten (naast 51 verzamelsoorten en 4 hybrides), o.a.:

- Boommarter;
- Nachtegaal, Kleine Zilverreiger, Koereiger, Boomvalk, Krooneend;
- Beekpunge (zie figuur onder links), Pinksterbloem, Hoge Fijnstraal, Schijnpapaver;
- Grote Stinkzwam, Izabelkleurig Breeksteeltje (zie figuur onder midden), Oranje Druppelzwam;
- Melig Takmos en Kleine Rode Weepschild (zie figuur onder rechts).

Als er aandacht wordt besteed aan minder bekende soortgroepen, met name insecten, moeten de 1000 soorten voor de eendenkooi makkelijk haalbaar zijn. Misschien krijgen we in toekomst ook bezoek van de Bever of de Otter, want beide dieren worden steeds dichter in de buurt van de eendenkooi waargenomen.

Dit natuurverslag is samengesteld door

Jeroen van der Klaauw

Broedvogelmonitoring

Watervogeltelling

Slaaplaatstelling

Zoogdierinventarisatie

Annemieke de Winter

Ringen

Kees Lips

Wil Tamis

Wil Tamis

Biodiversiteit

Jeroen van der Klaauw

© Stichting Eendenkooi Warmond – februari 2025